

REPUBLIKA E SHQIPÉRISË
MINISTRIA E TRANSPORTIT
DHE INFRASTRUKTURËS
MINISTRI

UDHËZIM

Nr.3616/3, datë 20/07/2017

MBI

RREGULLAT PËR ZBATIMIN E SISTEMEVE INTELIGJENTE NË
FUSHËN E TRANSPORTIT RRUGOR DHE LIDHJET ME MËNYRAT E
TJERA TË TRANSPORTIT.¹

Në zbatim të Nenit 102, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, nenit 77/2, të ligjit nr. 8308, datë 18.03.1998 “Për transportet rrugore”, të ndryshuar, Ministri i Transportit dhe Infrastrukturës,

UDHËZON:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Subjekti dhe qëllimi

Ky udhëzim:

1. Krijon një kuadër në mbështetje të vendosjes së koordinuar dhe koherente dhe përdorimin e Sistemeve Inteligjente të Transportit brenda territorit të Republikës së Shqipërisë, si dhe përcakton kushtet e përgjithshme të nevojshme për këtë qëllim.
2. Parashikon zhvillimin e specifikimeve për veprimet brenda fushave të prioriteteve të përmendura në nenin 2, si edhe për zhvillimin, kur është e përshtatshme, të standardeve të nevojshme.

¹ Ky udhëzim është përafruar pjesërisht me Direktivën 2010/40/BED të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 7 qershor 2010 “Mbi kuadrin për vendosjen e sistemeve inteligjente në transport në fushën e transportit rrugor dhe për lidhjen me mënyrat e tjera të transportit”, Nr. CELEX 32010L0040, Fletore Zyrtare e Bashkimit Evropian, L 207, datë 6.8.2010, faqe 113.

3. Zbatohet për aplikimet dhe shërbimet në fushën e transportit rrugor dhe për ndërlidhjen e tyre me mënyrat e tjera të transportit, pa rënë ndesh me çështjet që kanë të bëjnë me sigurinë kombëtare ose në interes të mbrojtjes kombëtare.
4. Zbatohet në përputhje me detyrimet e ligjit nr. 10325, datë 23.9.2010, "Për bazat e të dhënave shtetërore".

Neni 2 Fushat prioritare

1. Për qëllimet e këtij udhëzimi, fushat prioritare për zhvillimin dhe përdorimin e specifikimeve dhe standardeve për ITS, janë si më poshtë:
 - a) përdorimi optimal dhe eficient i të dhënave të udhëtimit, rrjetit rrugor dhe trafikut;
 - b) vazhdimësia e trafikut dhe shërbimet ITS për menaxhimin e ngarkesës së mallrave;
 - c) aplikimet e ITS-së për përmirësimin dhe rritjen e sigurisë rrugore;
 - d) lidhja e mjeteve rrugore me infrastrukturën e transportit.
2. Qëllimi i fushave prioritare është specifikuar në Aneksin I të këtij udhëzimi.

Neni 3 Veprimet prioritare

Brenda fushave prioritare, përcaktohen veprimet prioritare për zhvillimin dhe përdorimin e specifikimeve dhe standardeve, siç janë të përcaktuara në Aneksin I, duke ofruar shërbime:

- a) të informacionit për udhëtimin multimodal në territorin shqiptar;
- b) të informacionit në kohë reale për të dhëna të trafikut në territorin shqiptar;
- c) procedura të të dhënave, që lidhen me informacionin pa pagesë për trafikun, lidhur me situatën e sigurisë rrugore, për të gjithë përdoruesit e rrugës, duke përfshirë edhe përdoruesit e pambrojtur të rrugës;
- d) të harmonizuara për një ndërveprim e-Call (e-thirrje) të gjerë në territorin shqiptar;
- e) të informacionit për vende të parkimit të sigurta dhe të mbrojtura për kamionët/mjetet e tonazhit të rëndë dhe mjetet tregtare;
- f) për rezervimin e vendeve të parkimit të sigurta dhe të mbrojtura për kamionët/mjetet e tonazhit të rëndë dhe mjetet tregtare.

Neni 4 Përkufizime

Për qëllimet e këtij udhëzimi, zbatohen përkufizimet e mëposhtme:

- 1) "Sistemet Inteligjente të Transportit" ose "ITS" nënkuptojnë sistemet në të cilat teknologjite e informacionit dhe komunikimit, aplikohen në fushën e transportit rrugor, duke përfshirë edhe të infrastrukturës, mjeteve dhe përdoruesve, si dhe në menaxhimin e trafikut dhe menaxhimin e lëvizshmërisë, si dhe për ndërlidhjen me mënyrat e tjera të transportit;
- 2) "ndërveprimi" nënkupton kapacitetin e sistemeve dhe proceseve kryesore të biznesit për shkëmbimin e të dhënavës dhe për ndarje të informacioneve dhe njohurive;
- 3) "aplikimi i ITS" nënkupton një instrument operacional për zbatimin e ITS;
- 4) "shërbimi ITS" nënkupton ofrimin e një zbatimi ITS nëpërmjet një kuadri organizativ dhe operacional të mirëpërcaktuar me qëllimin për të kontribuar në sigurinë e përdoruesit, efikasitetin, komoditetin dhe/ose për të lehtësuar apo mbështetur transportin dhe operacionet e udhëtimit;
- 5) "ofrues të shërbimit ITS" nënkupton çdo ofrues të një shërbimi ITS, qoftë publikë apo private;
- 6) "përdorues i ITS" nënkupton çdo përdorues të aplikacioneve apo shërbimeve të ITS-së, duke përfshirë udhëtarët, përdoruesit e pambrojtur të rrugës, përdoruesit e infrastrukturës së transportit rrugor dhe operatorët, menaxherët e parkut të automjeteve dhe operatorët e shërbimeve të emergencës;
- 7) "përdoruesit e pambrojtur të rrugës" nënkupton përdoruesit jo motorikë rrugorë, si këmbësorë, çiklistë, motorçiklistët, nëna me karroca me fëmijë dhe personat me aftësi të kufizuar apo të reduktuar në lëvizshmëri dhe orientim;
- 8) "pajisje lëvizëse" nënkupton një pajisje të komunikimit apo informacionit portativ brenda automjetit për të mbështetur detyrat e drejtimit të mjetit dhe / ose operacionet e transportit;
- 9) "platformë" nënkupton një ambient funksional, teknik dhe operativ, që mundëson vendosjen, dhënien, shfrytëzimin dhe integrimin e aplikacioneve dhe shërbimeve të ITS-së;
- 10) "arkitektura" nënkupton projektimin konceptual që përcakton strukturën, sjelljen dhe integrimin e një sistemi të caktuar në kontekstin e saj përreth;
- 11) "ndërlidhje" nënkupton një strukturë midis sistemeve që ofron rrugë komunikimi përmes të cilave ata mund të lidhen dhe të ndërveprojnë;

- 12) "pajtueshmëria" nënkupton aftësinë e përgjithshme të një pajisje apo sistemi për të punuar me një tjetër pajisje apo sistem pa modifikim;
- 13) "vazhdimesi e shërbimeve" nënkupton aftësinë për të siguruar shërbimet shtesë/pa pengesa në rrjetet e transportit në të gjithë Shqipërinë;
- 14) "të dhëna të rrugës" nënkuptojnë të dhënat mbi karakteristikat gjeometrike të infrastrukturës së rrugës, duke përfshirë edhe sinjalistikën rrugore vertikale, si dhe pajisjet e sigurisë rrugore;
- 15) "të dhënat e trafikut" nënkuptojnë të dhënat historike dhe në kohë reale mbi karakteristikat e trafikut rrugor;
- 16) "të dhënat e udhëtimit" nënkuptojnë të dhënat themelore të tilla si, oraret publike dhe tarifat e transportit, të nevojshme për të siguruar informacion multimodal të udhëtimit, para dhe gjatë udhëtimit, për të lehtësuar planifikimin e udhëtimit, prenotimin dhe përshtatjen;
- 17) "specifikim" nënkupton një masë detyruese që parashtron dispozitat që përbajnjë kërkesa, procedura apo rregulla të tjera të përshtatshme;
- 18) "standard" nënkupton një specifikim teknik të miratuar nga një organ i njojur i standardizimit dhe është një nga si vijon:
 - standarde ndërkombe: një standard i miratuar nga një organizatë ndërkombe e standardizimit dhe që vihet në dispozicion të publikut;
 - standarde evropiane: një standard i miratuar nga një organ evropian standardizimi dhe vihet në dispozicion të publikut;
 - standarde kombëtare: një standard i miratuar nga një organ kombëtar i standardizimit dhe vihet në dispozicion të publikut.

Neni 5 Vendosja e ITS

1. Autoritetet përgjegjëse të marrin masat e nevojshme që të sigurojnë që specifikimet e pranuara në përputhje me nenin 6, janë zbatuar për shërbimet dhe aplikimet e ITS, kur këto janë vendosur në përputhje me Aneksin II.
2. Autoritetet përgjegjëse, gjithashtu do të bëjnë përpjekje për të bashkëpunuar, në funksion të fushave prioritare, derisa nuk ka specifikime të miratuara.

Neni 6 Specifikimet

1. Autoritetet përgjegjëse së pari do të miratojnë specifikimet e nevojshme për të siguruar pajtueshmërinë, ndërveprimin dhe vazhdimesinë e vendosjes dhe përdorimin operativ të ITS për veprimet prioritare.

2. Në kohën kur specifikimet e nevojshme për veprimet prioritare janë miratuar, autoriteti përgjegjës do të miratojë specifikimet për të siguruar pajtueshmërinë, ndërveprimin dhe vazhdimësinë e vendosjes dhe përdorimin operativ të ITS për veprime të tjera prioritare.

3. Kur është e përshtatshme dhe në varësi të specifikimi të fushës së mbuluar, specifikimi do të përfshijë një ose më shumë lloje të dispozitave të mëposhtme:

- a) dispozitave funksionale, që përshkruajnë rolet e palëve të ndryshme të interesit dhe fluksin e informacionit ndërmjet tyre;
- b) dispozitave teknike, që ofrohen për qëllime teknike për plotësimin e dispozitave funksionale;
- c) dispozitave organizatives, që përshkruajnë detyrimet procedurale për palë të ndryshme të interesit;
- d) dispozitave të shërbimit, që përshkruajnë nivele të ndryshme shërbimesh dhe përbajtjen e aplikimeve të tyre për ITS dhe shërbimet.

4. Specifikimet, kur është e përshtatshme, duhet të bazohen në standartet të referuar në pikën 18, të nenit 4 dhe në përputhje me Aneksin II të këtij udhëzimi.

Neni 7

Rregullat mbi privatësinë, sigurinë dhe ripërdorimin e informacionit

1. Autoritetet përgjegjëse të sigurojnë që përpunimi i të dhënave personale në kontekstin e funksionimit të aplikacioneve dhe shërbimeve të ITS-së, kryhet në përputhje me rregullat e në mbrojtje të të drejtave dhe lirive themelore të individëve, në veçanti të ligjit nr. 9887/2008 "Për mbrojtjen e të dhënave personale", të ndryshuar.

2. Në veçanti, autoritetet përgjegjëse duhet të sigurojnë që të dhënata personale të jenë të mbrojtura kundër keqpërdorimit, duke përfshirë qasje të paligjshme, ndryshim ose humbje.

3. Pa cënuar pikën 1, për të siguruar privatësinë, përdorimi i të dhënave anonime duhet të inkurajohet, kur është e përshtatshme, për kryerjen e aplikacioneve dhe shërbimeve të saj. Të dhënata personale do të përpunoohen vetëm për aq sa përpunimi është i nevojshëm për kryerjen e aplikacioneve dhe shërbimeve të ITS-së.

4. Në lidhje me kategori të veçanta të të dhënave personale që janë të përfshira, autoritetet përgjegjëse duhet të sigurojnë që dispozitat për përpunimin e të dhënave personale duhet të respektohen.

Neni 8 **Rregullat mbi përgjegjësinë**

1. Autoritetet përgjegjëse të sigurojnë që çështjet që lidhen me përgjegjësinë, përsa i përket vendosjes dhe përdorimin e aplikacioneve dhe shërbimeve të ITS-së të përcaktuara në specifikimet e miratuara sipas nenit 6, janë trajtuar në përputhje me legjislacionin përkatës kombëtar.

2. Autoriteti Rrugor Shqiptar (ARSH) administron:

a) Sistemin e menaxhimit të trafikut, që nënkupton një sistem, i cili konsiston në instalimin e pajisjeve stacionare trafikmatëse në akset kryesore të rrjetit rrugor kombëtar. Ky sistem i ofron ARSH të dhëna trafiku në kohë reale dhe është në zbatim të detyrimeve që rrjedhin nga ligji nr. 8378, datë 22.7.1998 “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, mbi monitorimin e trafikut në rrjetin rrugor kombëtar.

b) Qendrën e Monitorimit dhe Kontrollit të Trafikut Rrugor, që ka për qëllim përfshirjen e shërbimeve ITS dhe për realizimin e këtij qëllimi, bashkëpunon me Institutin e Transportit dhe Policinë Rrugore.

c) Sistemin “WEB-GIS”, që është një sistem i cili shërben si një inventar i hollësishëm i rrjetit rrugor kombëtar, duke ndihmuar në mirëadministrimin e të dhënavë përkatëse. Ky sistem është ndërtuar konform standardeve Evropiane INSPIRE dhe ligjit 72/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e infrastrukturës kombëtare të informacionit gjehapësinor”.

Neni 9 **Komiteti i Transportit për planifikimin e ITS**

Në zbatim të këtij udhëzimi, me urdhër të ministrit përgjegjës për transportet dhe infrastrukturën, krijohet një Komitet i Transportit për ITS për planifikimin e veprimeve prioritare, si dhe koordinimin e iniciativave në zbatim të teknologjive të informacionit të transportit rrugor dhe multimodal, në ndërveprim me llojet e tjera të transportit, siç janë ai hekurudhor dhe i kombinuar, detar dhe ajror dhe sektorëve të infrastrukturës.

Neni 10 **Grupi Këshillues për zbatimin e ITS**

1. Për të përdorur në mënyrë efikase rrjetet e transportit rrugor dhe multimodal, do të formohet një Grup Këshillues për zbatimin e ITS, për të dhënë sugjerime për Komitetin e Transportit për ITS, në aspektin tregtar dhe teknik të vendosjes dhe përdorimit të ITS, në të gjithë territorin shqiptar. Ky grup, do të përbëhet nga përfaqësues të nivelit të lartë, nga ofruesit e shërbimeve përkatëse ITS, shoqatat e përdoruesve të aplikacioneve ITS në sektorin e transportit dhe infrastrukturës, operatorët e transportit rrugor dhe multimodal në ndërveprim me llojet e tjera.

2. Operatorët e tjerë përfshijnë, përsa është e mundur, transportuesit hekurudhorë dhe intermodal e të kombinuar, detar dhe ajror, si dhe operatorët e impianteve të shërbimit apo objekteve, industrinë e krijimit të këtyre aplikacioneve ITS, partnerët socialë, shoqatat profesionale, autoritetet lokale dhe forume të tjera përkatëse në platformat e konsultimit të autoriteteve përgjegjëse me palët e interesit.
3. Grupi Këshillues dhe operatorët e tjerë, të cituar në pikat 1 dhe 2 të këtij neni, udhëzohen për të kontribuar, ku është e nevojshme, për zbatimin aktual dhe të mëtejshiën të Vendimit nr. 811, datë 16.11.2016, të Këshillit të Ministrave mbi miratimin e Strategjisë Sektoriale të Transportit dhe Planit të Veprimit 2016-2020, në koordinimin e praktikave të tyre më të mira me veprimet prioritare të sektorit të transportit dhe infrastrukturës.

Anekset I dhe II janë pjesë përbërëse e këtij udhëzimi.

Ky udhëzim hyn në fuqi me botimin në Fletoren Zyrtare.

Sokol Dervishaj

MINISTËR

FUSHAT DHE VEPRIMET PRIORITARE

(siç përmendet në nenet 2 dhe 3)

- **Fusha Prioritare I:** Përdorimi optimal dhe eficient i rrjetit rrugor, trafikut dhe të dhënave të udhëtimit. Specifikimet dhe standardet për një përdorim optimal të rrugës, trafikut dhe të dhënave të udhëtimit do të përfshijnë si në vijim:

1. Specifikimet për veprimin prioritari (a)

- Përcaktimi i kërkesave të nevojshme për të bërë ofrimin e shërbimeve të plota të informacionit për udhëtimin multimodal në territorin shqiptar përmes kufijve të saktë dhe në dispozicion të gjithë përdoruesve të ITS, në bazë të:

- Disponueshmërisë dhe qasjes së rrugës ekzistuese dhe të sigurt, si dhe të dhënat e trafikut në kohë reale që përdoren për informacion për udhëtimin multimodal për ofruesit e shërbimit ITS, pa cënuar sigurinë dhe menaxhimin e përbajtjes së transportit;
- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënave ndërmjet autoriteteteve përkatëse publike dhe palëve të interesuara dhe ofruesit përkatës të shërbimit të ITS-së, përtej kufijve;
- Përditësimit në kohë reale të rrugës dhe komunikacionit në dispozicion të dhënave të përdorura për informacion të udhëtimit multimodal nga autoritetet përkatëse publike dhe palëve të interesuara;
- Përditësimit në kohë reale të informacionit për udhëtimin multimodal nga ofruesit e shërbimit të saj.

2. Specifikimet për veprimin prioritari (b)

Përcaktimi i kërkesave të nevojshme për mbledhjen nga autoritetet përkatëse publike dhe /ose nga sektori privat i rrugëve, ku është e nevojshme, i të dhënave të trafikut në kohë reale, (p.sh. planet e qarkullimit, rregullat e trafikut dhe rrugët e rekomanduara, sidomos mjetet e rënda për mallra, mjetet që transportojnë lëndë djegëse dhe mallra të tjera të rrezikshme) dhe për sigurimin e tyre për ofruesit e shërbimit ITS, në bazë të:

- Disponueshmërisë, për ofruesit e shërbimit ITS, të dhëna në kohë reale për rrugët dhe trafikun ekzistues (p.sh. planet e qarkullimit të trafikut, rregullat e trafikut dhe rrugët e rekomanduara) të mbledhura nga autoritetet përkatëse publike dhe/ose sektori privat;
- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënave ndërmjet autoriteteteve përkatëse publike dhe ofruesit e shërbimit ITS;

- Përditësimit në kohë reale, nga autoritetet përkatëse publike dhe / ose, sipas rastit, sektori privat, i të dhënave të rrugëve dhe trafikut (p.sh. planet e qarkullimit të trafikut, rregullat e trafikut dhe rrugëve të rekomanduara);
- Përditësimit në kohë reale, nga ofruesit shërbimit ITS, të shërbimeve të saj dhe aplikacioneve që përdorin këto të dhënave për rrugët dhe trafikun.

3. Specifikimet për veprimet prioritare (a) dhe (b)

3.1. Përcaktimi i kërkesave të nevojshme për mbledhjen nga autoritetet përkatëse publike dhe / ose, ku është e nevojshme, nga sektori privat i rrugëve dhe të dhënave të trafikut (p.sh. planet e qarkullimit të trafikut, rregullat e trafikut dhe rrugët e rekomanduara, sidomos automjetet e rënda për transportin e mallrave) dhe për sigurimin e tyre për ofruesit e shërbimit ITS, në bazë të:

- Disponueshmërisë, për ofruesit e shërbimit ITS, të dhëna për rrugët dhe trafikun ekzistues (p.sh. planet e qarkullimit të trafikut, rregullat e trafikut dhe rrugët e rekomanduara) të mbledhura nga autoritetet përkatëse publike dhe/ ose sektori privat,
- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të të dhënave ndërmjet autoriteteve përkatëse publike dhe ofruesit e shërbimit ITS,
- Përditësimit në kohë, nga autoritetet përkatëse publike dhe/ose, sipas rastit, sektori privat, i të dhënave të rrugëve dhe trafikut (p.sh. planet e qarkullimit të trafikut, rregullat e trafikut dhe rrugëve të rekomanduara),
- Përditësimit në kohë, nga ofruesit shërbimit ITS, të shërbimeve të saj dhe aplikacioneve që përdorin këto të dhënave për rrugët dhe trafikun.

3.2. Përcaktimi i kërkesave të nevojshme për të mbledhur të dhënat për rrugët, trafikun dhe shërbimet e transportit duke përdorur hartat dixhitale të sakta dhe në dispozicion, ku është e mundur, për të dixhitalizuar hartën e prodhuesit dhe ofruesit të shërbimeve, bazuar në:

- Disponueshmërinë e të dhënave të përdorura për rrugët dhe trafikun ekzistues për hartat dixhitale të prodhuesve të hartës dixhitale dhe ofruesve të shërbimeve,
- Lehtësimin e shkëmbimit elektronik të të dhënave ndërmjet autoriteteve përkatëse publike dhe palëve të interesuara dhe prodhuesve privatë të hartës dixhitale dhe ofruesve të shërbimeve,
- Përditësimin në kohë të të dhënave për rrugët dhe trafikun për hartat dixhitale nga autoritetet përkatëse publike dhe palëve të interesuara,
- Përditësimin në kohë të hartave dixhitale nga prodhuesit e hartës dixhitale dhe ofruesit të shërbimeve.

4. Specifikimet për veprimin prioritari (c)

- Përcaktimi i kërkesave minimale, për sigurinë rrugore i lidhur me “informacionin e trafikut universal”, kur është e mundur, jepet pa pagesë për të gjithë përdoruesit, si dhe përbajtjen e tyre minimale, duke u bazuar në:

- Identifikimin dhe përdorimin e një listë të standardizuar të sigurisë të lidhur me ngjarjet në komunikacion (“mesazhe universale të trafikut”), të cilat duhet t'i komunikohen përdoruesit të tij pa pagesë;
- Pajtueshmërinë dhe integrimin e “mesazheve universale të trafikut” në shërbimet e tyre për trafikun në kohë reale dhe informacionin për udhëtimin multimodal;
- **Fusha Prioritare II:** Vlijeshmëria e trafikut dhe shërbimet ITS për menaxhimin e mallrave;
- Specifikimet dhe standardet për vijueshmërinë dhe ndërveprimin e trafikut dhe të shërbimeve për menaxhimin e mallrave, në mënyrë të veçantë në rrjetin rrugor kombëtar, do të përfshijnë:

1. Specifikimet për veprime të tjera

1.1. Përcaktimi i kërkesave minimale të nevojshme për vazhdimësinë e shërbimeve ITS, në veçanti për shërbime ndërkufitare, për menaxhimin e transportit të mallrave në mënyrat e ndryshme të transportit, në bazë të:

- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënave të trafikut dhe të informacionit përtej kufijve, dhe kur është e përshtatshme, në rajone, ose midis zonave urbane dhe ndër-urbane midis qendrave të rëndësishme të informacionit / të kontrollit për trafikun dhe aktorë të ndryshëm.
- Përdorimit të rrjedhjes së informacionit të standardizuar ose ndërlidhjes së trafikut midis qendrave të rëndësishme të informacionit / të kontrollit të trafikut dhe të aktorëve të ndryshëm.

1.2. Përcaktimit të kërkesave minimale të nevojshme për vazhdimësinë e shërbimeve ITS për menaxhimin e mallrave përgjatë korridoreve të transportit dhe të gjitha mënyrave të ndryshme të transportit, në bazë të:

- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënave të trafikut dhe të informacionit përtej kufijve, dhe kur është e përshtatshme, në rajone, ose midis zonave urbane dhe ndër-urbane midis qendrave të rëndësishme të informacionit/ të kontrollit për trafikun dhe aktorë të ndryshëm;
- Përdorimit të rrjedhjes së informacionit të standardizuar ose ndërlidhjes së trafikut midis qendrave të rëndësishme të informacionit / të kontrollit të trafikut dhe të aktorëve të ndryshëm;

1.3. Përcaktimi i masave të nevojshme në realizimin e kërkesave të ITS-së, (sidomos në ndjekjen dhe gjetjen e mallrave përgjatë udhëtimit të tij dhe të gjithë llojeve të transportit), për logistikën e transportit të mallrave (e-Freight), bazuar në:

- Disponueshmërinë e teknologjive përkatëse ITS dhe përdorimi i tyre nga zhvilluesit aplikimeve të ITS-së;
- Integrin e rezultateve të pozicionimit në mjetet e menaxhimit të trafikut dhe qendrat;

1.4. Përcaktimi i ndërlidhjes së nevojshme për të siguruar ndërveprimin dhe pajtueshmërinë ndërmjet Arkitekturës ITS urbane dhe Arkitekturës Europiane ITS, në bazë të:

- Disponueshmërisë së transportit publik, planifikimit të udhëtimit, kërkesës së transportit, të dhënavë të trafikut dhe të dhënavë të parkimit në qendrat e kontrollit urban dhe ofruesit e shërbimeve;
- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënavës në mes të qendrave të ndryshme të kontrollit urban dhe ofruesve të shërbimeve për transportin publik ose privat ndërmjet të gjitha mënyrave të mundshme të transportit;
- Integrimit të dhënavës dhe informatave përkatëse në një arkitekturë të vetme.

1.5. Përkufizimi i ndërlidhjes së nevojshme për të siguruar ndërveprimin dhe pajtueshmërinë ndërmjet Arkitekturës ITS urbane dhe Arkitekturës ITS në gjithë territorin shqiptar, në bazë të:

- Disponueshmërisë së transportit publik, planifikimit të udhëtimit, kërkesës së transportit, të dhënavë të trafikut dhe të dhënavë të parkimit në qendrat e kontrollit urban dhe ofruesit e shërbimeve;
 - Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënavës në mes të qendrave të ndryshme të kontrollit urban dhe ofruesve të shërbimeve për transportin publik ose privat ndërmjet të gjitha mënyrave të mundshme të transportit;
 - Integrimit të dhënavës dhe informatave përkatëse në një arkitekturë të vetme.
- **Fusha Prioritare III:** Aplikimet e ITS-së për sigurinë rrugore, specifikimet dhe standardet për aplikimet e ITS-së për sigurinë rrugore, do të përfshijnë si në vijim:

1. Specifikimet për veprim prioritari

Përcaktimi i masave të nevojshme për sigurimin e harmonizuar të një e-Call (e-thirrje) ndërvepruese të gjerë të BE-së, duke përfshirë:

- Disponueshmërinë e kërkuar në të dhënat e ITS-së në automjet, që do të shkëmbohen;
- Disponueshmërinë e pajisjeve të nevojshme në qendrat e reagimit emergjent përmarrjen e të dhënavës të emetuara nga mjetet,
- Lehtësimin e shkëmbimit elektronik të dhënavës në mes të automjeteve dhe qendrave të reagimit të emergjencës.

2. Specifikimet për veprim prioritari

Përcaktimi i masave të nevojshme për të kuptuar informacionet bazë të ITS-së shërbejnë përvende të sigurta dhe të mbrojtura parkimi për kamionë dhe automjete komerciale (tregtare), në veçanti në shërbim dhe në pjesë të tjera në rrugë, në bazë të:

- Disponueshmërisë së informacionit për parkimin në rrugë përdoruesit;
- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënave ndërmjet vendeve të parkimit rrugor, qendrave dhe automjeteve.

3. Specifikimet për veprim prioritari

Përcaktimi i masave të nevojshme për të ofruar shërbime të sigurta dhe të mbrojtura të ITS-së përvendet rezervë të parkimit për kamionë dhe automjete komerciale (tregtare) në bazë të:

- Disponueshmërisë së informacionit për parkimin në rrugë përdoruesit;
- Lehtësimit të shkëmbimit elektronik të dhënave ndërmjet vendeve të parkimit rrugor, qendrave dhe automjeteve;
- Integrimin e teknologjive të rëndësishme ITS në automjete dhe parking, së bashku përvendet rinovuar informacionin mbi mundësitë e parkimit përfshirë rezervimit.

4. Specifikimet për veprime të tjera

4.1. Përcaktimi i masave të nevojshme për të mbështetur sigurinë e përdoruesve të rrugës në realizimin e ndërlidhjes mes njeriut dhe automjetit dhe përdorimin e pajisjeve lëvizëse, përvendet mbështetur detyrën lëvizëse dhe/ose funksionimin e transportit, si dhe sigurinë e komunikimit në automjet.

4.2. Përcaktimi i masave të nevojshme për të përmirësuar sigurinë dhe komoditetin e përdoruesve të rrugës të pambrojtur dhe me aftësi të kufizuar përvendet gjitha aplikacionet përkatëse të ITS-së.

- **Fusha Prioritare IV:** Lidhja mes automjetit me infrastrukturën e transportit.

Specifikimet dhe standartet përvendet lidhjen mes automjeteve me infrastrukturën e transportit, do të përfshijnë si në vijim:

1. Specifikimet për veprime të tjera

1.1. Përcaktimi i masave të nevojshme për të integruar aplikimet e ndryshme të ITS-së në një platformë të hapur në automjet, në bazë të:

- Identifikimi i kërkesave funksionale të aplikacioneve ekzistuese ose të planifikuara të ITS-së;

- Përcaktimi i një arkitekturë të hapur të sistemit i cili përcakton funksionalitetet dhe ndërlidhjet e nevojshme për ndërveprim / interkonjeksion me sistemet e infrastrukturës dhe objekteve;
- Integrimit të aplikimeve të ITS-së të përmirësuara dhe të reja në një mënyrë "plug and play" në një platformë të hapur në automjete;
- Përdorimit të një procesi të standardizimit për miratimin e arkitekturës, dhe të hapur për specifikimet në automjet.

1.2. Përcaktimi i masave të nevojshme për progres të mëtejshëm në zhvillimin dhe zbatimin sistemeve të bashkëpunimit (automjet-automjete, automjete-infrastrukturë, infrastrukturë-infrastrukturat), duke u bazuar në:

- Lehtësimin e shkëmbimit të dhënave ose informacioneve në mes të automjeteve, infrastrukturave dhe në mes të automjeteve dhe infrastrukturës;
- Disponueshmërinë e dhënave përkatëse ose informacionit që do të shkëmbitet në automjetin përkatës ose infrastrukturën rrugore
- Përdorimin e një mesazhi format të standardizuar për shkëmbimin e dhënave ose informacionit midis automjetit dhe infrastrukturës
- Përcaktimin e një infrastrukturë të komunikimit për dhënat apo shkëmbimin e informacionit midis automjeteve, infrastrukturave dhe në mes të automjeteve dhe infrastrukturës;
- Përdorimin e proceseve të standardizimit që të miratojnë arkitekturën përkatëse.

PARIMET PËR SPECIFIKIMET DHE VENDOSJEN E ITS-së

Miratimi i specifikimeve, lëshimi i urdhëresave për standardet dhe përzgjedhjen, si dhe vendosjen e aplikacioneve dhe shërbimeve të ITS-së, do të bazohen në një vlerësim të nevojave që përfshijnë të gjitha palët e interesuara, dhe duhet të jenë në përputhje me parimet e mëposhtme:

- (a) **të jetë efektive** - të bëjë një kontribut të prekshëm drejt zgjidhjes së sfidave kryesore që ndikojnë në transportin rrugor në territorin shqiptar (p.sh. uljen e bllokimit të trafikut, uljen e emetimeve, përmirësimin e efikasitetit energjetik, arritura e niveleve të larta të sigurisë dhe të mbrojtjes, duke përfshirë edhe përdoruesit e pambrojtur të rrugës);
- (b) **të jetë me kosto-efektive** – optimizimi i raportit të shpenzimeve lidhur me rezultatet, me qëllim arritjen e objektivave;
- (c) **të jetë proporcionale** - të sigurojë, kur është e përshtatshme, për nivele të ndryshme të arritshme të cilësisë së shërbimit dhe vendosjen, duke marrë parasysh specifikat lokale, rajonale, kombëtare dhe evropiane;
- (d) **mbështetja e vazhdimësisë së shërbimeve** - të sigurojë shërbime të vazhdueshme në gjithë territorin vendit, në veçanti në rrjetin trans-evropian, dhe ku është e mundur në kufijtë e saj të jashtëm, ku shërbimet e tij janë vendosur. Vazhdimësia e shërbimeve duhet të sigurohet në një nivel të përshtatur me karakteristikat e rrjeteve të transportit në lidhjen mes vendeve, dhe kur është e përshtatshme, rajonet me rikonstruktuar dhe qytetet me zonat rurale;
- (e) **ndërveprimi** - të sigurojë që sistemet dhe proceset themelore të biznesit kanë kapacitet për të shkëmbyer të dhëna dhe për të shpërndarë informacione dhe njoħuri për të mundësuar vendosjen efektive të shërbimit ITS;
- (f) **mbështetje përputhshmërisë të sistemeve** - të sigurojë, kur është e përshtatshme, aftësinë për sistemet e ITS për të punuar me sistemet ekzistuese që ndajnë një qëllim të përbashkët, pa penguar zhvillimin e teknologjive të reja;
- (g) **respektimi i karakteristikave të rrjetit dhe infrastrukturës kombëtare ekzistuese** – merr parasysh dallimet e natyrshme në karakteristikat e rrjetit të transportit, në veçanti në madhësitet e volumit të trafikut dhe në kushtet e rrugëve;
- (h) **nxit barazinë e qasjes** - mos pengojnë ose diskriminojnë qasjen në aplikacionet dhe shërbimet e ITS-së nga përdoruesit e rrugës së cënueshme;
- (i) **mbështetje e maturuar** - shfaq, pas vlerësimit të duhur të frezikut, fuqitë e reja të sistemeve ITS, përmes një niveli të mjaftueshëm të zhvillimit teknik dhe shfrytëzimit operacional;

- (j) ofrimi i pozicionimit dhe cilësisë së kohës - përdorimi i infrastrukturave bazë satelitore, ose ndonjë teknologje që ofron nivele ekuivalente të saktësisë për qëllime të aplikacioneve dhe shërbimeve që kërkojnë globalizim, vazhdueshmëri, kohë dhe pozicionim të shërbimeve të sakta dhe të garantuara të ITS-së;
- (k) lehtëson multimodalitetin - merr parasysh koordinimin e mënyrave të ndryshme të transportit, kur është e përshtatshme, për vendosjen e ITS-së;
- (l) respektimi i koherencave - merr parasysh rregullat, politikat dhe aktivitetet e kzystuese të BE-së, të cilat janë të rëndësishme në fushën e ITS-së, në veçanti në fushën e standardizimit.

REPUBLIKA E SHQIPĒRISĒ

KËSHILLI I MINISTRAVE
AGJENCIA KOMBËTARE E SHOQËRISË SË INFORMACIONIT

Nr. Prot. 6882,

Tiranë, më 04/12, 2018

KONTRATË

Sot më datë 04.12.2018, është lidhur kjo kontratë, midis palëve të mëposhtme (këtu e në vijim referuar si "Kontrata"):

Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), themeluar sipas ligjeve të Republikës së Shqipërisë, regjistruar në Regjistrin Tregtar të mbajtur nga Qëndra Kombëtare e Regjistrimit, me numër unik identifikimi (NIPT) K72301452S, me seli në adresën Rruga "Papa Gjon Pali II", Nr. 3, Tiranë, e përfaqësuar në këtë Kontratë nga Drejtor i Përgjithshëm Znj. Mirlinda Karçanaj, këtu e në vijim referuar si "Autoriteti Kontraktor" ose "Porositësi" nga njëra anë,

dhe

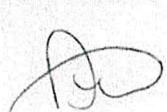
"4 A-M" SH.P.K themeluar sipas ligjeve të Republikës së Shqipërisë, regjistruar në Regjistrin Tregtar të mbajtur nga Qendra Kombëtare e Regjistrimit, me numër unik identifikimi (NIPT) K92005016L, me adresë Rruga Artan Lenja Pallati i 4 A-M, Apartamenti A1, katë i l-re, Tiranë, përfaqësuar në këtë Kontratë nga Z. Ardit Metalaj, që më poshtë do të quhet "Kontraktori" ose "Ofruesi i shërbimit", nga ana tjetër.

Porositësi/Autoriteti Kontraktor dhe Ofruesi i Shërbimit/Kontraktori referohen këtu e në vijim bashkërisht si "Palët", ose veçmas si "Pala".

Përfituesi i Shërbimit do të jetë: Autoriteti Rrugor Shqiptar, themeluar sipas ligjeve të Republikës së Shqipërisë, regjistruar në Regjistrin Tregtar Tregtar të mbajtur nga Qendra Kombëtare e Regjistrimit, me adresë Rruga Sami Frasheri, Nr.33, Tirane.

Adresa:
Rruga "PAPA GJON PALI II"
Nr 3, Tiranë,

Email: info@akshi.gov.al
tel. +355(0)4.2277750
fax. +355(0)4.2277764

Baza Ligjore: Ligji Nr. 9643 dt. 20.11.2006 "Për Prokurimin Publik" i ndryshuar, VKM Nr. 914, dt. 29.12.2014 "Për miratimin e Rregullave të Prokurimit Publik" i ndryshuar, Kodi Civil i Republikës së Shqipërisë, Kreu II pika 5/j e VKM Nr. 673, datë 22.11.2017 "Për Riorganizimin e Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit" i ndryshuar, Udhëzimin plotësues Nr.2 datë 19.01.2018 "Për zbatimin e Buxhetit të vitit 2018".

KUSHTET E PËRGJITHSHME TË KONTRATËS SHËRBIME TENDER I HAPUR

Neni 1 Objekti

Nëpërmjet kësaj Kontrate, Kontraktuesi merr përsipër realizimin e kontratës me objekt: "Implementimi i Sistemit të Menaxhimit të Trafikut (Vazhdimi) dhe Instalimi i Sensorëve Peshë për Aks.

Neni 2 Vlera e Kontratës

Vlera totale e kontratës është:

- 48,359,800 (dyzetë e tetë million e treqind e pesëdhjetë e nëntë mijë e tetëqind) lekë pa TVSH

Ose

- 58.031.760 (pesëdhjetë e tetë milion e tridhjetë e një mijë e shtatëqind e gjashtëdhjetë) lekë me TVSH

Neni 3 Kohëzgjatja e Kontratës

Zbatimi i kontratës do të fillojë me lidhjen e kontratës dhe do të vazhdojë për 2 (dy) muaj implementim dhe 48 (dyzetë e tetë) muaj mirëmbajtje.

Neni 4

Praktikat Korruptive, Konflikti i Interesit dhe Kontrolli i Procesverbaleve

4. Autoriteti Kontraktues mund t'i kërkojë Gjykatës të deklarojë të paligjshme kontraten që se zbulon se Kontraktuesi ka kryer veprime korruptive. Veprimet

Adresa:
Rruga "PAPA GJON PALI II"
Nr 3 Tirana

Email: info@akshi.gov.al
tel. +355(0)4.2277750
fax +355(0)4.2277764

